

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XVII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

QUADRUPEDUM. 311

tur, si è regione ventris aquam fundas. Nam quia aërem attrahere nequit, cum voce stuidula dilatatur. *Rosenbach in Indice*. Vindemia tempore vires subit, & botrorum acinos decutit in terram, spinisque excipit confixos. *Plutarch*. Captus tergus urina conspergit, quod corrumpitur perfusum. Ob id nonnisi novissima spe, maleficio isto perfungitur. Quippe & ipsi odere infitum veneficium, ita parcentes sibi, terminumque supremum operientes, ut ferme ante captivitas occupet.

CAPUT XVII.
DE ELEPHANTE.

Elephas peregrinum est apud nos animal. Indis & aliis notissimum & obvium. Certe Palibrotorum regi, nonaginta millia eorum erant: Siamensi duodecim, quatuor ad subitos armata casus. Sub imperio Regis magni Mogor quinquaginta: in Mozambica vero armenta eorum vidit *Vartomannus*. Quin & Africa illis gaudet. Nam traditur ab *Appiano Alexandrino* recentia apud Carthaginem habuisse stabula. Multa de illis stupenda dicuntur, pleraque ultra fidem. Collegit in Epistola *Lipsius*; nos ad duo breviter reducemus. Corpus nempe & animam. Quantum ad illud, ingens est & inter terrestria maximus. Hinc Hebræis in plurali *Behemoth*. Certe turres olim armatorum in prælia ferebant, & innominatus quidam author scribit, dentem ejus se vidisse, ducatis sex & triginta emtum longitudine, dodrantum quatuordecim, crassitudine dodrantum quatuor, tanto pondere ut humo tollere non potuerit. *Aldrovand*. In corde os habet eximie magnitudinis, quod in jugularo se vidisse scribit *Aldrovandus*. Tres ei vindicat ventriculos *Aristoteles*; duo sunt inventi, qui ducentas viginti quinque æquabant libras. *Vertomannus*. Quantum ad animam magnis ornatur à scriptoribus dotibus. *Christophorus Acoſta*, qui Indiam Orientalem diligenter lustravit multa supra fidem de iis. *Nihil certius*

rius esse ait in regno Malaber quam quod Sermane communiceat inter se, quin humanam edere vocem adjicit. Erat, inquit, in urbe Cochin Elephas qui operas diurnas præbere solitus ad portum & res marinas. Eum forte jam fessum urgebat nihilominus urbis ejus præfectus, ut Liburnicam quam commovere cuperat, deduceret porro in mare. Ille abnuere, instare alter multis blandisque verbis, & ad extremum in gratiam Lusitani regis, ut id vellet orare. Hinc (immane dictu) elephas motus; clare hæc duo verba ingeminat. Hoo Hoo, quod Malabarum lingua est Volo, volo, ac sine mora navim traxit in mare. Huc pertinet exemplum, quod Romæ accidit. Ludis quibusdam, Tiberio principe, duodecim elephantum theatrum inducti sunt sive Circum, induti floridas & histrionias vestes. Ac primum ad vocem Magistrum dividebantur in diversas Circi partes, inter eundem molli & saltatorio gressu intendentes: iterumque ad eandem vocem coibant, & efficiebant saltatorium quendam orbem. Sed & flores spargebant, & carollas, & ad cantum terram pedibus leniter, & numerose pulsabant, & omnia præstabant, quæ præstantissimi ludionum. Tam iidem (quod insanum mirum) docti mensas accumbere, cibum, potumque sumere, pariter, ordine, modeste, humanum in modum. Lecti erant humiles instrati purpura & aulais: mense ad eos vario & de ipsi instrumento: disposita pocula aurea, argentea, minuta, grandia: cibi in lancibus, panis, caro fructus. Ecce, ingressi Elephantæ, sex mares, sex femina: illi togati, hæc stolata. Decore & verecunde in lectis se reclinant, mensam accumbunt, tum signo dato in mensam promuscides sive manus suas extendunt: summa modestia cibos capiunt, delibant, non ulla voracitas in illis, non aviditas visæ, non maioris meliorisve partis appetitio, præceptis. Denique cum bibendum pateram pueri porrigebant: sique promuscide eandem genaliter hauriebant, & reliquii vini circumstantes aspergebant, tanquam cottabum facientes. Hæc Liplius suis verbis sententia A. liani germana. Ista vero omnia, tanto cum studio addiscunt, ut Plutarchus, & Plinius author sit, quendam tardiores ingenii, & verbis verberibusque male sæpe acceptum,

rum, inventum a
centem. Eo tandem
ut legere ac scribere
clare è Muciano
dicitur, ea que lingua
sua Celsica dicitur
sit, ex Librio de
Sympniam etiam
tu. Nam ab inter
cepunt, mox subli
siquint, ac leviter
tendi, existimati p
multipsum Amstel

C A
DE GL

G Lires tota hys
no expositi ad
resolvuntur. G
Nam rustici nost
cedentes occa
quorum appetun
fucus imponunt,
eraciant. Apud
illorum falsa rep
inlar graa est. G
nibus: cadaveri
pani inlar inflectur,
inlarum, ac prest
impletur rursum
ppia.

tum, inventum ad lunam gestus illos motusque exercentem. Eo tandem de Elephantibus ascendunt dicta, ut legere ac scribere posse affirmetur. *Plinius* enim clare è *Muciano*. Quendam Græcas literas pingere didicisse, eaque lingua scripisse, *Ipsè ego hac scripsi & spolia Celtica dicavi*. Cæterum quid de his sentiendum sit, ex *Libavio de intellectu bestiarum*, colligi potest. Sympathiam etiam quandam cum Luna habere videntur. Nam ab interlunio recrescente ex sylva ramos decerpunt, mox sublime ferunt, tandem ad eandem suscipiunt, ac leviter movent. Supplicationem Deæ prætendi, existimari possit. Sed manum de Tabula. Animal ipsum Amstelodami videre nobis contigit.

CAPUT XVIII.
DE GLIRE & GULONE.

Glires tota hyeme dormiunt in pilam coacti, sereno expositi aëti, inter manus concalescente spiritu resolvuntur. *Gesner*. Mire in valle Telina capiuntur. Nam rustici noctu cum facibus procedunt, fulgore accedentes occæcant, sic vel manibus capiunt. Poma, quorum appetunt grana, divaricatis alibi ramorum ceu furcis imponunt, sic inserta obfirmataque, commodius evacuant. Apud *Rhetos* qui Italice loquuntur, caro illorum falsa reponitur, quia dulcis & pinguis suillæ instar grata est. *Gesner*. Gulo animal est in septentrionalibus: cadaveribus vescitur, & ita quidem, ut tympani instar infletur. Angustas inter arbores ingreditur, inflatum, ac presso ventre sese exonerat, extenuatum impletur rursus. *Michov. l. 2. descript. Sarmat. Europea.*